

PANC SOVA ÉS VIDÉKE

Politikai és társadalmi hetilap.

WOCHENBLATT für POLITIK und SOCIALE INTERESSEN.

Szerkesztői-Iroda: Templom-utca 6-ik sz. alatt.

A lap szellemi, valamint anyagi részét minden közlemény ide intézendő.
Előfizetési díj: Egy évre 5 frt; Fél évre 2 fl. 50 kr.; Negyed évre 1 frt 25 kr. — Vidékre: Egy évre 5 frt 50 kr.; Fél évre 2 frt 75 kr.; Negyed évre 1 frt 50 kr.

A lap megjelenik minden vasárnap. — Kéziratok nem adatkak vissza. Aláírás nélkül beérkezett cikkek nem vétetnek tekintetbe. — **Hirdetések:** Az egy-hasábos palissor ára 6 kr., rovatos szedés 10 kr., a minden hirdetésért járó 30 kr. ide nem értve. Gyakoribb, vagy nagyobb hirdetéseknek árleengedéssel szolgatunk. Nyilatásban 15 kr. — A lap egyes számának ára 10 kr. Kapható a lap kiadóhivatalában és a Vig Fr.-tele könyvkereskedésben.

Redaktionsbureau: Kirchengasse Nr. 6.

Sämtliche sich auf den intellektuellen, oder materiellen Theil des Blattes beziehende Sendungen sind hieher zu richten.

Pränun.-Bedingungen: Auf ein Jahr 5 fl.; halbj. 2 fl. 50 Kr.; viertelj. 1 fl. 25 Kr. — Prov. Auf ein Jahr 5 fl. 50 Kr.; halbj. 2 fl. 75 Kr.; viertelj. 1 fl. 50 Kr. Das Blatt erscheint jeden Sonntag. — Manuscripte werden nicht zurückgegeben. — Ohne Unterschrift eingeseudete Artikel werden nicht berücksichtigt. — **Insertate** Die einspaltige Petitzeile oder deren Raum kostet 6 Kr., tabellar. Satz 10 Kr. Die jedesmalige Stempelgebühr von 30 Kr. nicht mit inbegriffen. Bei häufigeren Annoncierungen nach Abündung. — **Offener Sprechsaal:** 15 Kr. — Die einzelne Nummer kostet 10 Kr. — Zu haben in der Administration und bei Fr. Vig

Társadalmi életünk bajai.

II.

Minden nemzetnek egyik legfőbb feladata arra törekedni, hogy tetteiben határozott öntudatosság nyilvánuljon. Ez a szellemi képesség azonban csak kellő műveltséggel bíró társadalmi osztályok összhangzó és egyetértő cselekvése mellett nyilvánulhat. Minél műveltebb egy nép, annál inkább ki van benne domborodva az aegoismus, mely úgy az egyedekeket, valamint az összeséget gyáva rabszolgaként vezeti materiális ösztöneinek minden lehető kielégítésére. A durva, barbár, sőt még fölületesen művelt népek, egész szellemi és erkölcsi világából hiányzik a józan és komoly megfontoláson alapuló öntudatos cselekvés. Csak azok a népek bírnak az egyéni és politikai szabadság magas szoros jótéteményeivel élni kiket szellemi és erkölcsi világuk fenkölt lényéből kisugárzó erő biztosan és bátran vezethet, mert ezek kebelében nem érvényesülhet a széthúzó és bomlasztó önérdék.

Az önzés, mint az individualis rabszolgaság egyik iker gyermeke, sokféle erkölcsi gyengeség összetételéből alakul. Örökölt hajlam, hibás erkölcsi érzék, az anyagfiaság felé való iramodás, túltengett hiúság stb. De ezek között egyszem olyan veszedelmes, mint a könnyelműség, mely már maga is többféle fogalkozás összetétele. A mely nemzet szellemi és erkölcsi világát ez a pusztító féreg nagy mérvben támadta meg, annak szellemi, erkölcsi és anyagi jóléte rövid idő múlva az enyészett prédájává lesz. — Hellás, Róma, Lengyelhon s hazánk történelmében Mohács, gyászos és szomoruan intő példáját tárják elének a könnyelműségnek.

Talán nem oly vészes fellepként, de ijesztő módon dúl ez a pusztító féreg társadalmi életünk egész régiójában. Becsuszott a pór viskójába és ellepte a milliommós ragyogó palotáját, mint a szű, mint a penész. A szegény napszámos krajcárként, a durgazdag százezerekkel áldozik évenként ezen zsarnok bálvány képnek s észre se veszi, mikor már mind kettő koldussá lez. Nézzétek meg a kártyaasztalokat, a vendéglők, hávéházak zsutolt termeit: minő ríktó, módon táppadoz felétek egész tömegek arczáról a könnyelműség, mely az unalomnak, léhaságnak, restségnek és dorbézolásnak bujaverül

szülő anyja. Nézzétek meg a boltja előtt ásitózo kereskedőt, kinek néptelen üzletét egy-két inas vagy legény népesíti csak azért, hogy ő összedugott kézzel bámulhassa a nagy világot. Vessetek egy pillantást az iparos műhelyébe, a földműves tanyájára: mindeütt ott találjátok ezt az erkölcsi hálmadarat az unalom, dobzódás és restség képében, rémes üvöltéssel hirdetvén az egészség, a vagyon és az erkölcsi erő szemmel látható pusztulását. Hátha a fényes paloták termei tárulnak elétek s egy pillanatra benéztek a hivatalos szobák lefüggönyözött ablakain. Itt már ünnepi díszruhában, de annál visszataszítóbban ötlök elétek ugyanaz a démon. Csillogó öltözte, kifestett orra, kejes szemei még szomoruban hirdetik a könnyelműség képében a szellem, az erkölcs, a vagyon pusztító angyalának teljes diadalmát!

Igen, könnyelműség! Ez a veszedelmes féreg dulja társadalmi életünk egész régióját még ott is és még akkor is, a hol és a mikor mi az ember életükséglet természetes törvényeit látjuk érvényesülni. Vajon boldogtalnok lennénk akkor, ha negyedrésznyi fecsérrel, fél anyyi munkátlanossággal és háromnegyedrészessel kevesebb könnyelműséggel negyedszer annyi takarékoságot, tészer annyi szorgalmat és háromnegyedszer annyi erkölcsi öntudatosságot mutatnánk föl? Nem, sőt ellenkezőleg! Az embernek a könnyelműség összes összetételeiben állati jellemvonása, mig az öntudatos erkölcsi eljárás és cselekvés legnemesebb embertulajdona. A könnyelmű ember soha sem úgy él tehát, mint ember, hanem erkölcsi gyengesége fokozatai, szerint mindig közelebb esik az állatokhoz.

Kelj föl barátom a könnyelműség fertőjéből, légy ember, légy férfi! Ha naponként egy pár krajcárt, néhány percet mentes meg hálványistened romboló harcai közül: ez is valami, ez is parányi jellege rajtad az Istenség képmásának, mert öntudolassággal hatalmát bizonyítja! Légy ember és férfi, ura és nem szolgálja önmagadnak és az aegoismus bálványistenének és... hidd el még boldogabb leszesz, mint gyáva könnyelműséged puha karjai közt.

Franz Deák als Zeuge.

Mag die Opposition die Adressdabatte mit noch solcher Beflissenheit in

die Länge ziehen, virtuell ist diese Diskussion durch jene grosse Rede abgeschlossen worden, welche Graf Julius Szapary behufs Befürwortung des Majoritätsentwurfes gesprochen hat. Selten hat die öffentliche Meinung ein zutreffenderes und geistvoller motivirtes Urtheil über die sie bewegenden politischen Strömungen vernommen, als dasjenige war, welches im Saale der Volksvertretung an der Schwelle der neuen Legislaturperiode von den Lippen des Ministerpräsidenten erklang. Graf Szapary hat unter dem Jubel der liberalen Partei die Tünche der Hypokrisie vom geschminkten Antlitz Apponyischer Nationalpolitik gewischt und dass es ihr gelang, die staatsrechtlichen Theorien des Führers der Nationalpartei als mit dem Deakistischem Geiste in unversöhnlichem Widerspruch stehende zu brandmarken, das verleiht diesen Offenbarungen des Grafen Szapary eine weit über die politischen Kämpfe des Augenblicks hinausreichende Bedeutung. Fortab gilt es als unzweifelbare Gewissheit, dass die Doktrin von der Ausdehnbarkeit und Entwicklungsfähigkeit, des Ausgleichswerkes den Intentionen Deaks und seiner vornehmsten Mitarbeiter schnurstracks zuwiderlaufe. Graf Szapary hat gegen diese Doktrin einen absolut zuverlässigen Zeugen geführt und dieser heisst — Franz Deák. Aus dem Reden des Schöpfers des Ausgleiches wies der Ministerpräsident mit zwingender Logik nach, dass Franz Deák den Ausgleich als ein definitiv unabänderliches Gebilde betrachtete und aus dieser glänzenden bewiesenen Prämisse zog Graf Szapary die einzig mögliche Konklusion, welche allerdings wie ein moralisch vernichtendes Urtheil dem Fühler der Nationalen in die Ohren klungen haben mag. Nun mag Graf Apponyi, so er noch Lust und Muth dazu hat, seine staatsrechtlichen Gaukeln fortsetzen, nimmermehr aber wird er es wagen dürfen, sich dabei der Zeugenschaft Franz Deaks zu berühmen. Als Zeuge gegen ihn ist der Geist des Weisen der Nation im Saale der Volksvertretung erschienen und dies bewirkt zu haben, ist eine erlösende That, wofür dem Grafen Julius Szapary auch spätere Geschlechter noch ebenso dankbar sein werden, wie es die liberale Partei war, als sie nach seiner Rede ihm jubelnd umgab. P. C.

Arverési hirdetmény.

Nikolics Csira pancsovai lakos végrehajtónak Nikolics Rakila pancsovai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 350 frt tőkekövetelés és ennek 1891 évi április hó 9-ik napjától járó 600 kamatai 14 frt 95 kr. és 9 frt 50 kr. perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 11 frt 15 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144 §. alapján és a 146. és 156 §. értelmében a pancsovai kir. tszék a pancsovai kir. bíróóság területén lévő Bresztovaczi határban fekvő a bresztovaczi 415 sz. téjkyben foglalt 1 dűlő 90 hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 185 frt egészben 2 dűlő 90 hrsz. 2 hold I. oszt. szántóból Nikolics Rakilát megillető egy-tizenegy negyed részére 29 frt 50 kr. 1 dűlő 55 hrsz. 2 hold I. oszt. szántó Nikolics Rakilát megillető egy-tizenegy negyed részben, 19 frt 10 kr. 2 dűlő 55 hrsz. 2 hold I. oszt. szántóból Nikolics Rakilát megillető egy-tizenegy negyed részére 29 frt. 3 dűlő 104 hrsz. I. oszt. 2 hold Nikolics Rakilát megillető egy-tizenegy negyed részben 25 frt, 146 hrsz. 1° hold II. oszt. kaszálóra egészben 109 frtban
128 hrsz. 1° h. II. oszt. kaszálóra egészben 72 frtban
154 hrsz. 1200° öl II. oszt. kaszálóra egészben 50 frtban.
307 hrsz. 800° öl II. oszt. kaszálóra egészben 57 frtban.
55 hrsz. 1° öl III. oszt. kaszálóra egészben 172 frtban
hrsz. nélküli 200° öl kertre egészben 4 frtban
161 hrsz. 400° öl kertre egészben 31 frtban
5 hrsz. 400° öl kertre egészben 42 frtban
5 hrsz. 400° öl szőlőre egészben 170 frtban és 213 ö. i. sz. házra és házhelyre egészben 460 frt.

ezenmel megállapított kikiáltási árban, még pedig a fenti lapon 62 sorsz. Nikolics Jován javára bekebelezett élethossziglani eltartási és elte étes kikötmény épségben hagyása mellett elrendeltetik. Az árverés megtartására határidőül 1892. évi április hó 5-ik napjának délután 10 órája Bresztovacz községáznál tűzetik ki,

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 0/0-át vagyis 18 frt 70 kr., 2 frt 95 kr., 21 frt 90 kr., 4 frt 60 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 10 frt 90 kr., 7 frt 20 kr., 5 frt, 5 frt 70 kr., 17 frt 20 kr., 40 kr., 3 frt 10 kr., 4 frt 20 kr., 7 frt és 46 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminis-teri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékos értékpapirban a kiküldötti kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánáptéznak a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pancsova a kir. tszék mint tkvi hatóság 1891 december 7.

Pavlovics

kir. tszéki bír.

(Lizitation von Immobilien der Pancsovaer Inwohnerin Rakila Nicolice am 5-ten April 1892. 10 Uhr Vormittag im Gemeindeamte zu Bresztovacz.) 1897.

Tavaszi díyat!

V-n szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

tavaszi és nyári szöveteink

megérkeztek.

A tavaszi és nyári óvadra nagy választékban kaphatók üzletünkben **francia** valamint hazai és erdélyi gyártmányok.

Raktáron állnak továbbá kész

férfi és gyermek ruhák,

valamint tavaszi, nyári női felöltők a legizletesebb vála-zatokban.

A mérték után készített férfi öltönyök, szolid kiállításért eddigi hírnevünk kevesekéi.

Pancsován 1892. márczius 20 dikán.

Fodor testvérek

szabó üzlete

a Bolony házban.

1896. 3-1

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyu't bedörzslést csúsz, kőszvény, tagszaggyatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. kö-zöség figyelmé-e. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kap-ható.

Csak Horgonnyal valódi!

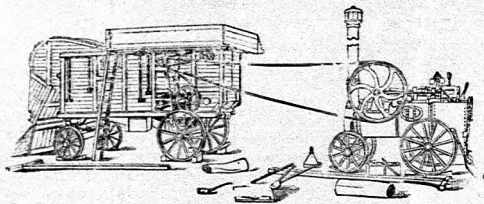
1764 16-14

Első magyar gazdasági gépgyár

részvény-társulat

BUDAPESTEN Gyártelep: külső váci-ut 7. szám.

Ajánl hazai gyártmányu

gőzcséplő készleteket

valamint mindennemű

gazdasági gépeket

és talajmivelő-eszközöket, különösen ugy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legújabb

sorvető gépeket.

Arjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek. 1889.10-1

Pancsovai Népbank.

E népbank 1868-ban 100.000 frt teljesen befizetett rész-vénytőke alapján alapítottatt. A tartalék alapok összege 108.676 frt 99 krt, az 1891-re eső osztalék pedig 18 frt tesz.

A f. év február hó 7-dikén megtartott közgyűlési határozat folytán az intézetnél további 1000 darab részvény kerül kibocsá-tás alá.

Egyelőre elhatároztuk csak is 200 darab részvényt áruba bocsátani, darabját 300 forinton. Az erre vonatkozó határozatok be-tekintethők a „Pancsovai Népbank“ hivatalában a hivatalos órak alatt, hol az esetleges jegyzések (Subskription) f. év márczius hó 25-ig eszközölhetők.

PANCSOVÁN, 1892. márczius 3.

1888. 3-3

A pancsovai Népbank Igazgatósága.

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nékülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyu felhűffég, hasmenés, gyomorfégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, urodr és hányság, gyomorgörce, széklet.

Hathatós gyógyszernek bizonyult lejtésénél, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortüherhelésnél ételekkel és italokkal, gúlszók, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forráktár:

Török Jozsef gyógyszerára

Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valo-diságát bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Kapható: Pancsován Bauer F. és Dolován Kós Jos. gyógytárban. 40-10

Franz Machnik wurde dieser Tage in seinem 52-ten Jahre zu Grabe getragen. In ihm verlor die Unterstadt einen ihrer alten „Nachbarhähne, die Pommes funebres“ deren Begründer er bei uns gewesen, deren Leiter. Hat er so unendlich vielen den letzten Gang bereitwillig erleichtert, so war die Theilnahme, die seinem Sarge gezollt wurde auch eine wohlverdiente.

Todesfall. Am 14-ten März wurde N. M. Frau Sosana Voltmann, die Gattin des Municipalarthes und Direktionsmitgliedes der P. Volksbank unter grosser Theilnahme zur ewigen Ruhe geleitet. Im evang. Friedhofe öffnete sich die schönste Gruft der Familie das erstmal, um die Überreste einer ihren werthen Matrone zu bergen.

Lokalschiffahrt zwischen Pancsova, Belgrad und Semlin, gültig für die Mon. März und April 1892. — Von Pancsova nach Belgrad—Semlin: 4 Uhr Früh, 9 Uhr Vormittag und 4 Uhr Nachmittag. Von Semlin nach Belgrad—Pancsova: 6 $\frac{1}{2}$ Uhr Früh und 1 und 7 Uhr Nachmittag. Die Einfahrt in die Temes und die Ausfahrt auf derselben hängt von den Wasserstands u. Witterungsverhältnissen ab.

Nevestélyek. özv. Hartberger Mátyásnál nevenapja alkalmából a Francziska nap előestéjén kedélyes társaság gyűlt össze, kik czigányzene mellett éjféltanáig mulattak együtt. Nem különben nagy és jóízű társaság volt együtt Deogáro László pénzügyi biztos lakásán is e hó 14-én, hol a szeretetmélítő házasszony nevenapját ülték meg.

Házi estély. Korós Péter köz- és váltóügyvéd e hó 12-én nagyobb szabásu estélyt adott, melyen mintegy 20—25 vettek részt. A vendégeket a háziak rendkívül előzékenységgel és odaadó figyelemmel fogadták. A kellemes társálgásnak csak a reggeli 4 óra vetett véget.

Magyar színház. A zombori színtársulat ma érkezik városunkba és holnap megkezdik a „Szegény Jonathan“ című operetettel a Trombitában szereplését. Örömmel konstatáljuk, hogy Veszprémi Jenő jeles társulatának a mostoha viszonyok dacára is sikerült egy szép bérlet, melyet titkárja Rélay Gyula hozott össze. Ismételtén ajánljuk e jóra való társulatot a közönség figyelmébe.

Vegyes hírek. — Mannigfaltiges.

Milán lemondását a skupsztina elfogadta, nem különben mondott le ő Fellege előtt a 93-dik m. k. ezred tulajdonosi jogáról. E lépése maga után hozza, hogy Natalia minden jogait megfosztassák Szerbiában. 101 éves asszonyt temettek a héten Szt. Tamás-sz. Martinovics Erzsébet volt a neve, a mint leány katonának giltóze, harcolt Napoleon portyázó csapatai ellen. Selyemtenyészés 1891-ben. Beszerédi Pál selyemtenyészés. biztos szép kimutatása a napokban hadja el a saját. A szerb szerződést a magy. kormány kikötöttje szerint nem sokára meglehet kötni. Az állategészség igen kedvező. A bécsi tárgyalások is gyorsan folynak, s ápril elején a szerződés meg lesznek kötve. Állami munkások három hordóra bukkanták, s az ezekből kiszedett arany és ezüst pénzeket nagy részt elcsenelték. A szerb kormány még csak a jövő héten alakul meg újra. Vuics és Tausanovics nem lépnek be. Pacu lesz pénzügyminiszter.

Csarnok.

A leányiskolai volt növendékek ensemble-ja (1892. márczius 10.)

Önként, saját kezű kezűvel, szívük sugallatát követve jöttek a pancsovai m. kir. állami felső leányiskola volt növendékei arra a nemes gondolatra, hogy lerövjék hálaikat az iránt a tanítványok iránt, mely őket oktatva, honleányokká nevelte, a magyar hazaszeretet magvait elhíntette s a mellett előkébe tárta mindazt, a mely által a nő a családban és társadalomban méltó helyet tölthet be egyaránt.

A volt növendékek azonban míg egy részről a hála mikénti lerövése az eszméjével foglalkoztak, addig más részről eszméjük kivételét oly törekvés felé irányították, melynek emléke a későbbi korban is besugározza lelküket.

E törekvés az iskola könyvtárának oly módoni gyarapítását célozta, mely szellemi öncélukat kielégítse.

Es eterv kivételét a márczius 10-iki ensemble által oly szépen megoldották, hogy ehhez hasonló: keveset tudunk felsorolni.

Megmutatták a volt növendékek, hogy van bennök szellemi tartalom és cél; megmutatták, hogy fáradságot nem kímélve oly élvezetes estélyt képesek teremteni, mely mindenben, általános elismeréssel kell hogy találkozzék.

Valóságos ünnepély is volt ez az estély. Ott láttuk a szebbnél szebb toilletben megjelent s egyöntetűen fehér ruhába öltözött leánykák ragyogó szemekkel, mosolygó arccsal, önelégült kellel hullámmzni.

Enni sok és kedves jelenség látára büszkén dobbant meg szívünk annak tudatában, hogy magyar honleányaink most, midőn a nyilvánosság terére lépnek, itt is azzal az otthoniassággal állják meg helyüket, mely a kiváló és gondos nevelést szokta jellemezni.

Mindinkább érvényesül az a felfogás, hogy a nőnek a társadalmi életben a jelenleginél kiterjedtebb szerepet kell juttatni s a komolyabb, nemes ideák elérésében őket gyámolítani.... A nő küzdelmében szúrós tövissekre lel, nála a siker korántsem oly könnyű módon érhető el, mint a férfiaknál s akaratát csak korlátok között érvényesítheti s ha munkáikhoz tetterőnkkel nem járunk rendszert kimerülnek, legyen bár a cél tiszta és önzetlen.

Annál inkább kimagasló tehát, midőn látjuk hogy a növendékek önjerejükből lépnek ki a síkra, kibontják a zászlót s fennen lobogtatják jelszavukat a hálát és törekvést.

Az ilyen hála megbecsülhetlen, az ilyen törekvés megjutalmazható.

Nem hagyhatjuk említés nélkül, azonban, hogy az estély rendezésében Frits Fülöp és Reich Gáborné urnókat is kiváló érdem illeti meg. Frits 8 tagú nőbizottság élén vette kezébe a kibontott zászlót. Reichné pedig a műsort állította össze s mindketten a felvetett eszme diadala juttatásában buzgókodtak.

E minden ízében magyar jellegű ensemble lefolyása következő volt:

A hangverseny:

1. A növendékekből alakult s 40 tagból álló énekhar Kőcsöy „Hymnus“-ával nyitotta meg a műsort. A szép harmoniával, kedélylyel, mely é zéssel előadott éneket a hallgatók tapsviharral jutalmazta meg.

2. Most következett Frits Irma k. a. szavallata, ki Wigand János főgymn. tanár alkalmi költeményét adta elő. A szaváló annyira átérte a szép költeményt, hogy annak minden részleténél kitűnt, hogy azt, úgy fogta fel, miként maga a szerző is elképzelte. Méltó is volt az a lelkes éljenés, melyben a szaváló az emelvényről való lejutvetelekor részesítették.

3. Molnár József urnó és Juba Mari k. a. a legrezebb darabok egyikét játszották el zongorán. És pedig Andante con Variationi és Allego Bethoven As dur sonatájából zongoráztak. Meglétszott játékuon a finomabb zenei érzék, s a hangszer technika kezelésének szabadsága. A közönség lelkesen tapolt a művészi játékhöz.

4. Ezután Stern Seraphin k. a. lépett az emelvényre s biztossággal, olykor-olykor kitörő szenvedélylyel, de mindig kelő hanghordozással; mellett szavalt el német nyelven Arany János „Toldy szerelmének“ egy részletét. Zajos éljenés s kitörő lelkesedés fogadta a szép szavallatot.

5. Végre a növendékek kara magyar népdal egyveleget énekelt, melyet megismételtettek. Az énekhar vezetőjét Hoffman Keresztély gondtal teljesítette.

Tíz percnyi szünet után következett az estélynek második s rendkívül érdekes része:

A színelőadás.

Csiky hatásos vígjátéka „Nagymama“ első felvonása került színre. A jobbszerepek Lambrecht Péterné urnó, Szojka Sári, Scheiber Istványa, Korsos Irma, Vujaskovich Dan. és Zsitkovszky Anna kisasszonyok, Dulcz István, Molnár Józset, Kondorossy Miklos, Rechnitzer Ist. úrak kezében voltak letéve.

Lambrechtne (Szerémi grófné) a ki a Timár Karolina nevelő intézet védnökét személyesítette ügyesen adta szerepét s különösen hatásos volt az a jelenete, midőn unokáját Mártá teltismeri. Szojka Sári (Piroska) az ezredes leánya elegáns megjelenésével, rokonszenves alakjával, kis szerepe mellett is meghódította a közönséget. Scheiber Istványa (Timár Karolin) mint a nevelő intézet tulajdonosa annyira kedvesen oldotta meg feladatát, hogy méltóan vitta ki a közönség osztatlan tetszését. Korsos Irma (Mártá) a nevelő intézet pajzán kedélyű növendéke bensőséggel, helyes alakítással motivált szerepében figyelemre méltó volt az a jelenet, midőn nagymamájával találkozást az érzelm igaz pathossával, a közönség többször meg — megújuló tapsai között színezte.

Vujaskovich Danicza (Galambosné) a grófné gazdasszonyi szerepét teljesen élvezhetővé tette s ritka otthonosságot árukt el. Zsitkovszky Anna (Lango Szerafine) bájos fesztelességgel, finom nuanc... szal az intézet nevelőjét ábrázolta. Dulcz (Órkényi) az ezredes oly katonai vehementiával személyesítette, hogy szinte kedvünk lett volna őt a csaták hevébe is követni. Rechnitzer (Todorika Sülárd) a pedáns s az önmagával meghasonlott tudos sok jóízű mosolyt keltett a nézők ajkain. Meg is tapsolták ugyancsak.

Molnár (Ernö) a grófné unokája szerepsében érzéketten a nevelő intézetbe belopodott szerelmes hőst. Mozdulataiban gentlamanlike volt, hangjában előkelő hév, s az érzés közvetlensége nyilvánult. Kondorossy (Kálmán) az ezredes rokona szintén derekasan bevált szerepében. Reich Gáborné (Kosta) az ezredessel polemizáló papot derült hangulatban szemléltük.

Simonyi Iona és Flóra, Magyarovics Irén, Messer Róza, Christian Istványa, Tanti Irma az intézet növendékei csinnal és eleven-séggel mozogtak.

A függöny legördülése után a játék élvezetes hatása alatt álló közönség frenetikus tapsvihár között lámpák elé hirt a játszókat. Ezután tánc következett. A négyest 75 par táncolta. A tiszta jövedelem 143 frt 60 kr. — Cz. Gy.

Törvényszéki csarnok.

1890. október hóban városzerte nagy izgatottságot szült azon hír, hogy a városi adóhivatalban nagyobb sikasztat fedeztek föl.

Kacsvinsky h. pénzügyigazgató, azon czébből, hogy a módosítandó kasszai szabályzatokhoz alapot nyerjen, megjelent vár-talán az adóhivatalban s ott nagyobbabási rovacsolást tartott, mely alkalmával 500 tritg terjedő összeadást liha tít ki, az összeadást liha aztán sikasztással minősült 15000 frt összegben, mely felderítés után Rodoszalvovits adóhír, ellenőr és Radivojevits Sándor pénztáros állásról fel-függeszteték. A vizsgálat tovább folyt, míg 18000 frt hiányt konstataáltak.

Rodoszalvovits időközben megőrült s meghalt. Radivojevits pedig vizsgálati fogságban ül, eddig 15 hónapon át. A végvárgyalás mártius 15-én kezdődött.

Időközben kiderült, hogy az idegen hivatalokhoz küldendő pénzek is lábra keltek mintegy 800 frt összegben. Ezen pénz elikkasztásával Holub Henrik városi díjnok vétetett gyanúba és vizsgálati fogságba, mely így szintén most nyer törvényszéki végvárgyalást. A tárgyalás valószínűleg 10—14 napig eltart.

A törvényszék következőkép alakult. Elnök Theil A., szaváló bírák: Stokka J. és Pavlovics A., jogzó dr. Scharnhardt. A vádhatóság Junga Al. képviseli. Védők: Kiss Mór (Radivojevits) és Feyman Gy. (Holub). A pénzügyigazgatókat Kacsvinsky h. ig. és Babiczky képviselik. Mellettük foglal helyet Péter Pál polgármester és Zsitkovszky József városi ügyész.

Junga alügyész terjeszt elő vádmindtányát, mire a védők — tekintettel arra, hogy a teljes vizsgálat még nincs befejezve — az elnapolást kérik.

A törvényszék a tárgyalást, miután a sikasztás ténye már az eddigi vizsgálat után kétségkívül megállapítható — megtartja és előbb Holub ügyét veszi elő.

A tárgyalás felette érdekes. Vádolt minden terhelő momentumra tud kimentő felvilágosítást adni. Érdekesek az alügyész keresztkérdései. Felolvasták Holubnak két levelet, melyet Radivojevitshez intézett s melyben figyelmezteti a mindkettőtűtet fenyegető veszélyre és pénzt kér tőle az eltűnt pénzek fedezésére. Kap is tőle, a pénzt el is küldi és így az eltűnt idegen pénzek két nap alatt pótolva lettek.

A szerbesítés alkalmával mindkét fél tagad. Holub a vádbeli terhet Radivojevitsre hárítja, — sok terhelő momentum van azonban ellene.

Kihallgattak a vádolt felesége, leánya, a városi tanácsos. Több körülményre felvilágosítást adott a polgármester.

Holub ügyének tárgyalása péntek délelőn véget ért, a mikor is Radivojevics ügye került a szőnyegre. Erről jövő számunkban.

Egy asztal tele van aktákkal és adókönyvecskékkel. Egy hosszú pad pedig vöm vastag főkönyvek terhe alatt roskadozik. Radivojevics a fogság alatt feltűnően megöszült.

Beküldetett.

Fekete fehér és színes celymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeiben is p'otabér-és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Stráczba címzett levelekre 10 kros byélyeg ragasztandó.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. VIZOLY Z.

Főmunkatárs: Láng Mihály

Hirdetések. — Inserate.

Hirdetmény.

Utalással a vasárnapi munkaszünetre nézve újabb kiadott és a „D. T. B.“ ez idei 21 számában teljes szövegben közzétett és folyó hó 20-dikán hatályba lépő kereskelemügyi miniszteri rendeletre (14.837/872 szám) mihez tartás végett a következőkre figyelmeztetnek, a helybeli kereskedők és iparosok, még pedig:

a) Városunk a határtól tíz kilométernél tovább nemese-n, arra nézve is e jelzett miniszteri rendelet II. A. 2-dik pontja nyere-n alkalmazást, mely szerint az ily községekben vásárnapokon az ipari és kereskedelmi elárúsítás, délután 5 óráig meg van engedve. Ugyanazon rendelet II. A. 1 pontjában felsorolt ipar és kereskedelmi cikkek eladása esetleg gyártása szét-hordása vagy kiszolgáltatása stb. azonban városunkban is vásárnapokon egész napon át történhetik.

b) A miniszteri rendelet II. A. 4-dik pontjának intézkedései, mennyiben nem az abban felsorolt ipari és kereskedelmi áruk elárúsítására, hanem azok javítására, elkészítésére, szállítására és az alkalmazottak irodabeli munkájára stb. vonatkoznak, — városunkra nézve is alkalmazást nyerenek; tehát ezen munkák városunkban és vásárnapokon csupán déli 12. óráig végezethetnek.

c) Vasárnap hetivásárokon az elárúsítás és szállítás délelőtt 10 óráig van megengedve.

Pancsova 1892. márczius hó 17.

A városi kapitányság.

Városi főkapitány.

14162 szám
tkvi 1891.

Árverési hirdetmény.

Schwaner József franzfeldi lakos végrehajtónak Dr. Radda Ignatz ügygondnok által képviselt ismeretlen tartozkodású Pernyak Vasza és Pernyak Persza végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a beadott utóajánlat következtében a végrehajtási árverés 90 frt tőke követelés és ennek 1885. évi október hó 25-ik napjától járó 6% kamatai 34 frt 47 kr. perbeli 10 frt 50 kr. végrehajtási már megállapított valamint 16 frt 35 kr. már megállapított árverési kérvényi, 25 frt 50 kr. árverés foganatósított és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 187. §. alapján pancsovai kir. törvényszék a pancsovai kir. járásbíró-ág területén lévő Réva-Ujfalu községben fekvő a r.-ujfalvi 1737 sz. tkjvben foglalt következő ingatlanokra:

- 1) 356 sz. ház 800⁰/₀-l házhelyre a hrsz. nélküli pótkert egészben 177 frt.
- 2) 41 hrsz. 1 hold II. oszt. szántó ²/₅ rész 46 frt 40 kr.
- 3) 41 hrsz. 1 hold II. oszt. szántó ²/₅ rész 46 frt 87 kr.
- 4) 41 hrsz. 1 hold II. oszt. szántó ²/₅ rész 63 frt 20 kr. ezennel megállapított kikiáltási ában elrendeltetik.

Az árverés megtartása határidőül 1892. évi május hó 3. napjának d. e. 9 órája Réva-Ujfalu községében tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 17 frt 70 krt, 4 frt 64 krt, 4 frt 68 kr, 6 frt 32 krt készpénzben, vagy az 1871. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártóllyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-

állított szabálysszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben, és pedig az el-öt az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikát ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39.415/J. M. szám alatt kelt rendeletben elő-irt módon a pancsovai kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizeni.

A bánátpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Pancsován kir. tszék tkvi ha'óság-nál 1892. évi január hó 21. napján.

Pavlovics

kir. tszéki bíró.

(Lizitation von verschiedenen Immobilien der gegenwärtig unbekanntem Aufenthaltes Vasza und Persza Pernyak am 3-ten Mai 1892- 9 Uhr Vormittag im Gemeindeamte zu R-Ujfalu. 1897. 1-1

Hirdetés.

A „Pancsovai lövész-egylet“ bártorkodik a nagyérdemű közönségnek tudomására juttatni, hogy a homok és földvitelekre szóló jegyek, a mai naptól fogva (ezelőtt Querfeldféle homok bánya) a következő uraknál Radda J. Mihály főlövész-mester, Grosjean Engler-Jakab és Mayer Ferencznél, helyben válthatók.

Pancsován 1892. márczius 16.

1903. 3-1 A lövészegyletből.

Wein-Extrakt.

Zur angenehmen Erzeugung eines vorzüglichem gesunden Weines, welcher vom echten Naturwein nicht zu unterscheiden ist, empfehle ich die bewährte Specialität.

Preis für 2 Kilo (ausreichend zu 100 Liter Wein) 5 fl. 50 kr. Recept wird gratis beigegeben. Für besten Erfolg und gesundes Fabrikat garantire ich.

Spiritus-Ersparnis

erzielt man durch meine reifen Verstar-kungs Essenz für Brantweine; dieselbe verleiht den Getränken einen angenehmen, schneidigen Geschmack und ist nur bei mir zu haben.

Preis 3 fl. 50 kr. per Kilo (auf 500-1000 Liter inclusive Gebrauchsabweisung.

Auser diesen Specialitäten offerire ich sämtliche Essenzen für Fabrikation von Rum, Cognac, feinen Liqueuren e. c. in unübertroffener Vorzüglichkeit. Recepte werden gratis beigegeben.

Preisliste franco. 1414 50-24

Karl Philipp Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik in Prag.
Solide Vertreter gesucht.

Vendéglősök figyelmébe!

Mindazon T. Vendéglősöknek, kik a helybeli lövölde vendéglőjére az idéni évadra igényt tartanak, tudomásuk-ra hozatik, hogy ebbeli szándékukat folyó év márcz. hó 25-ig MAYER FERENCZ lövész-mester ural közölni sziveskedjenek.

Pancsován, 1892. márczius 15.

1902. 1-1 A lövészegyletből.

Pancsovai népbank.

Hirdetmény.

Van szerencsénk T. betevőink becses tudomására hozni, hogy alapszabályaink 49. és 50. §§ ai értelmében a nálunk levő, könyvecské elleni, betéteket f. évi július hó 1-jétől kezdve következőleg kamatoztatjuk:

8 napi felmondás mellett	2% -al
1 havi	3% -al
2 "	3 1/2 % -al
3 "	4% -al
6 "	4 1/2 % -al
12 "	5% -al

A 10% -os tőkekamat adó az intézetet terheli.

Pancsova, 1892. évi márczius havában.

A pancsovai népbank igazgatósága.

1-2

189 szám.
1892 vgh.

Árverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1891 évi 6459 és 5477 számú végzés következtében Dr. Weil Adolf ügyvéd által képviselt Mandl Jaques pancsovai kereskedő javára Csella Zsiva és Pivarszky Száva számosi lakosok ellen 66 frt, 93 frt és 93 frt 20 kr. s jár. erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 585 frt — krra becsült kukorica, lovak, sertések, kosi, juhok és tehenekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. jbiróságnak 2853/1891 számú végzése folytán 66 frt, 93 frt és 93 frt 20 kr. tőkekövetelés, ennek 1891 évi auguszt. hó 31 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 frt 25 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig a Szamosi község háza előtt leendő eszközlésére 1892 évi márcz hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a ve-ni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Alibunári 1892 évi márcz hó 12 napján.

Galantai Ferencz

1904. 1-1. kir. jbirósági végr.

Lizitation von verschiedenen Mobilien der Samoser Einwohner Zsiva Caella und Sava Pivarski am 23 März 1892. 9 Uhr Vormittag im Gemeindeamte Zu Samos.

Köszönetnyilvánítás.

A „Pancsovai állami felső leányiskola“ könyvtárának javára rendezett estély bizottsága kellemes kötelességet teljesít, midőn mindazon hölgyeknek és uraknak, kik a műsor egyes pontjait oly fényes eredménnyel adták elő, nemkülönben azon uraknak, kik a táncmulatság rendezésében részt vettek, de különösen Wittigschlager Károly urnak, ki az összes nyomtatványok ingyen szállítása által az anyagi sikert nagyban előmozdította, ez uton is hálás köszönetét fejeze ki.

Pancsován, 1892. márczius hó 16.

Vujaskovics Dan. Fritsch Paulin jegyző. elnök.

Megyei élet.

Nagy-Becskerek városában ez évben ülték meg legelőször mártius 15-ét. A kereskedő ifjak testülete vette kezébe a kezdeményezést; igen sikerült programmal írta meg a nevezetes nap kegyeletét. — A város értelmisége igen szép számban jelent meg az ünnepélyen. —

A sorozás eredménye. Nagy-Becskerek város sorozó járásában e hó 9-én és 10-én ejtettek meg a fősorozások. A sorozás eredménye fényesnek mondható. Elővezetett 243 hadköteles, besoroztatott 113, az állítási lajstromba vissza lett helyezve 91 töröltetett 29 fegyverképtelen, trahómásnak találtatott 2, felül vizsgálnak 6-ot, a katonai korházban elhelyezték 3-at, mint egy éves önkényes besoroztatott 2.

Jegyző értekezlet. A n. k. k. indai szolgabíró-ághoz tartozó községek jegyzőit Augustin Miklós szolgabíró f. hó 10-én értekezletre hívta össze. Az értekezleten megbeszélésre került több tárgy közül a községek befűtése, a fűszelők és az utak kiépítésének ügye. Végül az elnöklő szolgabíró felhívta a jegyzők figyelmét a felvidéki inszpekció segélyezésére, mire néhány jegyző kijelentette, hogy a gyűjtést szép eredménnyel már megkezdték.

A zendülő faluból. Crepaján, mint a legtöbb határvidéki községben most is fennáll még az egykori gránicheli szokás, a vasárnap befűt, mely most csak arra szolgál, hogy a közigazgatási határokat a néppel közölké. Most is egy több százra menő tömeg hallgatta azt, mire többen kérdőre vonták a jegyzőt, Palanacszy Gyulát, igaz-e, hogy a nagybecskerek-pancsovai vasut érdekében a község magát 100.000. frt. erejéig eladósította? Hiába világította fel őket a jegyző, ők hallani sem akartak róla. 500-an mindjárt felebbezést írtak, a többi azonban zajongott, beözönlött a község házába s a jegyző kénytelen volt a jegyzőkönyvet eléjteni. A nép azonban ezzel sem elégedett meg és fenyegető magatartást tanúsított, így vált aztán szükségessé előbb a csendőrség, majd a katonaság konszignálása.

Telephon. Nagy-Becskerekben a kereskedők Rónay főispán elnökléte alatt értekezletet tartottak, melyen a telephon hálózatának behozatalát kérelmezik. Az előfizetési díj 6 frt lenne két évi biztosítással. Már eddig 30 bérlő jelentkezett. Btv.

Tárcza. — Feuilleton.

Mártius 15-e.

Megtartottuk, megültük ismét kegyelettel, megemlékeztünk múlt időkről, nagy emberekről, fényes tettekről, miként jött tavasz ébresztő melegére a nyár heve, alkotása, mi ként jöttünk a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméjével az egzekhez közel, és — miként borult mindenre — az ősz hidege, a tél fagyai!...

Mártius 15! Megindultál mint a lavina, hogy beborítad a szolgaság, a kasztrendszer, a kiváltságosság sötét ténylet s helyébe keljen az — új Magyarország!

Kevesen, nagyon kevesen élnek még közöttünk azok, kik a dicső szabadságharcban résztvettek, hogy élő tanúi legyenek a következő nemzedéknek, regélvén apáink, nagyapáink lelkesedéséről, melylyel napok, hónapok alatt századok mulasztásait pótolták! Egy új, egy ifjú nemzedék vagyunk. Ránk csak a történet maradt. Ebből merítsünk szeretetet hazánk iránt, erőt a tevékenységre s vajha sziveinkbe csak egy kis szikra maradna meg, mit az emlékezés napján a lelkesedés tüze gyújt!

Városunk három magyar egylete: a magyar dalkör, a Gromon-egylet és a társaskör ez idén is közösen ünnepelte meg 1848. mártius idusának emlékét.

Szép számú, intelligens közönség töltötte meg a „Trombita“ nagy termét, képviselve volt városunk lakosságának minden rétege. Városunk és vidékünk különféle remzetsége: német, szerb, román egyetértőleg találkozott a magyarral, kiket e hazában már oly sok balsors ért, hogy végre a béke szárnyai alatt egymást megértve közösen munkálkodjanak az édes hazánk boldogítására.

A terem egyszerűn és izlétesen volt díszítve. A falakat apró nemzeti színű zászlók és jelmondatos paizsok fedték, a színpad

Neue Bahnen in Südnagarn.

Über die jüngste Sitzung des Eisenbahn-Komite's (25/2), nehmen wir der „Tem. Ztg.“ folgenden Bericht:

Der Präs Graf Bissingen eröffnete die Sitzung.

Reichstagsabgeordneter Elemér v. Pálffy, als Präses des Exekutiv-Komite's rechefertigt die Einberufung damit, dass mehrere in den Interessenkreis der zu bauenden Bahnen einbezogene Gemeinden teilweise indifferent sich verhalten, theilweise unter gewissen Bedingungen ihren Eintritt zusagten; so hat die Stadt Pancsova bis nun noch nicht den dazufallenden Geldbetrag votirt*) und die Gemeinde Réva-Ujfalu den Beitragsbetrag mit dem Bemerkten votirt, nur dann beitragen zu wollen, wenn die Abzweigung nicht von Petrovossello, sondern von Réva-Ujfalu nach Kubin erfolgt; demnach muss von der Kombination einer Bahn-Abzweigung von Petrovossello über Réva-Ujfalu nach Pancsova, da die beiden Gemeinden sich zu diesem Projekte ablehnend verhalten, abgegangen werden. Es bleibt also nur noch übrig, darüber schlüssig zu werden, ob die Linie, wie selbe in der Versammlung vom 19. November 1891. beschlossen wurde, von Werschetz über Vlakovecz, Retisova, Ulma, Izbiste, Nikolinca, Károlyfalva, Alibunár, Petrovossello, Dollova, Mramorák, Bavaniste nach Kubin beibehalten werden soll, oder eine neue Linie anzunehmen wäre. —

Der Vertreter der Gemeinde Alibunár und Petrovossello erklärte, nur dann den Beitrag leisten zu wollen, wenn die Bahn von Werschetz nach Pancsova gebaut wird. (Ist denn etwas anderes auch nur denkbar?)

Vertreter der Gemeinde Kubin, Aron Todorovics, ist der Ansicht; dass nachdem die Gemeinden Alibunár und Petrovossello erklärten, nur dann den Beitrag leisten zu wollen, wenn die Bahn von Werschetz nach Pancsova gebaut wird, die Gemeinde Dollova aber durch ihr Nichterscheinen sich indifferent zu diesem Bahnbau erklärt, so erübrigt uns nichts Anderes, als die Bahn-Trace von Werschetz über Vlakovecz, Retisova, Ulma, Izbiste, Nikolinca, Károlyfalva, Mramorák, Bavaniste nach Kubin aufzunehmen, für welche Linie das 35% Baukapital bereits gesichert, ja überzeichnet ist.

H. v. Graf, Vertreter der Stadt Pancsova, wünscht da die in der Versammlung am 19. November 1891. zu bauen beschlossene Linie zu grosse Gegensätze in sich birgt *) Wann hat sie dergleichen votirt?

hinterleben a magyar koronás czimer díszlett kivilágítással, jobbról, balról nemzeti lobogók képeztek a symetriát.

„Isten áld meg a magyart! hangzott derék magyar dalárdistánk ajkáról, hol hévvel, erővel, majd lágyan, kérve, imádkozva oly präcízitással, hogy az úgy az egyes tagok, mint az igen ügyes karmester Fránek Gábor büszkesége lehet. Ugyanezt irhatom az előadott „Bajos boldogság“ (3. szám), és Huber „Talpra Magyar“ (5. szám) című gyönyörű férfikarokról.

A Magyar Dalkör minden hazafias ünnepélyen szíves kézséggel és lelkesedéssel vesz részt, soha önzés nem vezette, előljár minden nemes kezdeményezésben. Igen jól tette a végrehajó bizottság, hogy az ünnepély tiszta jóvedelmét a dalkör felszerelésére határozta fordítani.

A műsor második számában Szojka Sári k. a. szavaltá élénken, igen jól hangsúlyozással, tiszta magyaros kiejtéssel, bátran, lelkesülten Rudnyánszky szép költeményét: „Emlékezés márcz. 15 ére.“ A közönség hosszas tapaban nyilvánítá tetszését.

A program negyedik száma: „Ünnepi beszéd márcz. 15-én, írta és tartja dr. Scsitinszky Adolf.“ És megjelent az erőteljes, magas, szép férfialak s csengő, éreces hangon, mely mindig erősült — ecsetelte a 48 előtti, a 48-as és 48. utáni évek eseményeit, elősorolta, talpraesetten jellemezte azon férfiakat, kik munkálkodásukkal lelkesedésükkel hazánk történetében korszakot teremtettek s nekünk oly ösvényt egyengettek, melyen haladva, édes magyar hazánk felvirágozhatik és — felvirágozott! Midőn szónok Kossuth Lajos működését jellemezte, lelkes éljen felcél reá! Majd áttért a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméire, ez utóbbinál, hivatkozva vidékünk nemzeti-égi viszonyaira: óhajította, kívánta, legyünk egy hazának egyenlő és testvériséget értésben élő gyermekei.

die Linie Werschetz-Pancsova einerseits; andererseits die Linie Werschetz-Kubin separat verhandelt werde, und dass die Vertreter der Stadt Pancsova, da die Stadt Pancsova gar kein Interesse an dem Ausban der Abzweigung Petrovossello-Kubin hat, an dieser Verhandlung nicht theilnehmen.

Er drückt sein Befremden darüber aus, dass man den Gemeinden die Höhe der Beitragsleistung zum Bahnbau vorgeschrieben habe und zu votiren anfang, bevor noch die Höhe der Gesamtkosten berechnet wurde. Die Baukosten beruhen auf unreeller Basis und sind viel zu minder gegriffen, denn selbst durch die Votirung der Beträge von den Gemeinden und der fl. 6000 per Kilometer seitens des Temeser Komitates, die Deckung der 35% Gesamtbaukosten für die Linie Werschetz-Kubin bei der Annahme, dass der Bau per Kilometer nur fl. 26.000 kosten wird, keine Deckung findet. Er bemerkt noch, dass er auch auf das Bestimmteste versichern kann wonach die Bahn von Becskerek Pancsova nach Kubin bis längstens zum Frühjahr 1893 dem Verkehre übergeben werden wird, in Folge dessen die Abzweigung von Petrovossello nach Kubin überflüssig sei.

Alex Jovanovics, Vertreter der Stadt Pancsova, schliesst sich der Ansicht des Vorredners an und erklärt gleichfalls die Annahme der Baukostenhöhe von fl. 26.000, per Kilometer als viel zu nieder gegriffen, da die Baukosten der Becskerek—Pancsova—Kubiner Strecke mit 35.000 fl. trotz der günstigen Terrainverhältnisse berechnet wurden.

E. v. Pálffy bemerkt auf die Behauptung, dass die gesammten Baukosten auf einer unreellen Basis beruhen, dass diese Behauptung eine vorreilige ist, da sich bereits ein bekannter Banunternehmer gefunden hat, welcher die Bahn um fl. 26.000 per Kilometer zu bauen bereit erklärte und ist es ihm gleichfalls bekannt, das Vizinalbahnen mit grösseren Terrainschwierigkeiten als der bei uns zu erbauenden Bahn vorhanden sind um fl. 19.000 per Kilometer gebaut wurden, diesen Anbot hat er nur deshalb nicht acceptirt, weil er hofft, durch eine Minuendo-Lizitation den Preis per Kilometer unter fl. 26.000 herab zu drücken (Vederemo!)

Georg Miskovics, Vertreter der Gemeinde Bavaniste ist nur für die Linie Werschetz nach Kubin, da er die direkte Verbindung mit der Centrale Südnagarns Temesvár als höchst wichtig und im Interesse des Kubiner Bezirkes entsprechend findet.

Teodorovics, Vertreter von Kubin tritt der Behauptung des Pancsovaer Vertre-

A beszéd végeztével lelkes taps és éljen volt a sikerült beszéd elismerő jutalma.

A program komoly, ünnepélyes részét a vig és animós tánc követte, melyben az első negyest 50 pár tánczolta.

A tiszta jóvedelem — mely a dalköré mint egy 50—60 frt. M—r.

Egy szerencsetlen követség.

Episód a krimi háborúból fordít. Bettelheim L. (Folytatás)

Néhány nap óta a czár türelmetlen volt. Tudósításokat várt a hadseregről, és noha egy cseppet sem kételkedett seregének, a szövetségeseken biztosan aratott győzelme felől, mégis ideges lett, hogy a biztos győzelmi hír még mindig késik.

A harczterről jövő futárnak — a czár egyenes parancsa szerint — mi az ő és sa-ját személyöket illette, minden formáság alól fel valának mentve. A palotának egyik oldalbejárásához kellett, hogy hajtsanak, hol egy hátsó lépcsőzetten haladéktalanul a szolgálattelvő szárnyegédhez kellett sietni, ki őt a császárnak azonnal bejelentette. A futárnak még a piszoktól mely reá eme hosszú, poros és sáros uton a döcögős kocsin reá tapadt, sem volt szabad magát megtisztogatnia. Sőt éjnek idején is fel kellett a csaszár ébreszteni, midőn a hirtöző tiszt, ágyánál tett a hírekről jelentést.

Epen dél volt, midőn Apraxin gróf, a kobitkából, mely őt a téli palotáig hozta, kilépett. Néhány pillanatig azon tűnődött: nem volna-e jó, mielőtt magát a császárnál bejelentné, nejt felkeresni, eltekintve attól, hogy eljárása ellenkezett volna jelenlegi szolgálati teendőivel, már azért sem akarta ebbeni elhatározását végrehajtani, mivel neje-nek, ha szerencsétlen küldetését megtudja, csak félelmet és bánatot okozna.

Megjelenik 40,000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny,
naponként 16-20, ünnep- és vasárnapokon 24-28-32 oldal terjedelemmel.

Rendes zenemellékletek.

A husvétii számhoz rendkívüli kedvezményül az előfizetők számára

egész eredeti regény

lesz mellékelve.

Jókai Mór toliból a nyár folyamán **TRENK** címmel érdekesítő történeti regényt közöl a Pesti Hirlap.

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

A fürdő- és utazási idény alatt a lap egyszerű bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőnek.

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: **Mutatványszámokat**

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

a legújabb és legolcsóbb

Politikai és közgazdasági napilap

a „Magyar Ujság“

Laptulajdonos:

Dr. FENYVESSI FERENCZ orsz. képviselő,

Előfizetési árak: Egész évre 12 frt. Félévre 6 frt. Negyedévre 3 frt.

A „Magyar Ujság“ jeles politikai, köz-és mezőgazdasági, társadalmi és szépirodalmi cikkeken kívül állandóan két kitünő regényt közöl.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság“

VALAMENNY SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak.

és a magyar leszámító és Pénzváltóbanknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65,

tehát 130 huzásban részesülnek és csoportonként 3 1/2, tehát összesen 7 millió nyereseményre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság“ mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegye kibuzatik, a nyeresemény-szeg feltételeinek engedélyt, oly formán hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, a féléves előfizetőiből 20 sorsolják ki. Ezen 50 előfizető között osztják szét az egész nyeresemény fele.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“ kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, Granátos-utca 1. sz.

1768-4-2

SZEP és jutányos butorok minden kiállításban kaphatók Falk és Morgenstern Gyári raktár butorokban Pancsován a Wittüschlager K.-féle könyvkereskedésben. Ugyanitt elvállaltak átköltözések és javítások jótállás mellett. 10-10

Vlahov

Der König der Magenbitter, bei allen beschickten Ausstellungen prämiert, zuletzt bei der diesjährigen internationalen Ausstellung für Hygiene in Spa (Belgien) mit dem höchsten Preise der

GOLDENEN MEDAILLE

ausgezeichnet.

Zu haben in allen Cafés, Conditoreien, Delicatessen-Handlungen etc. etc.

Alleiniger Erzeuger: 1750-28 17

Romano Vlahov Zara

Gegründet 1861.

Nur echt, wenn das den Flaschenhals umgebende Band meine authentische Unterschrift trägt.

Nyomtatott Kossuth Miklósnál Pancsován.

Kwizda János Ferenc

cs. és k. osztr. és magyar és román kir. udv. szállító, körgyógyász KORNÉUBURG, Bécs mellett.

Évek óta kipróbált, tájdalom-enyhítő háziszor

köszvény-, csusz- és idegbántalmaknál.

KWIZDA-féle köszvény-fluid

Sziveskedjék a védőjegyre figyelni csakis

KWIZDA köszvény-fluidjét

tessek kérni. Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár Magyarország részére: Török József

gyógysz. Bpest, király-utca 1.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

Ára o. é. 1 frt.

L. LUSER'S TOURISTENPFLASTER

sicher und schnell wirkendes Mittel gegen Hühneraugen Schwielen allen Fusschulen, Fersen und an übrigen harten Hautwucherungen.

Wirkung garantiert.

Durch die Apotheken zu beziehen.

Dieses Pflaster existirt nur in einer Grösse z. Pr. 60 Kr.

Man verlange ausdrücklich Luser's Touristenpflaster.

Die zahlreichen Anerkennungs schreiben erliegen im Hauptversand Depot

L. SCHWENK'S

Apotheke Meidling-Wien 1711-50-37

nur echt, wenn jede Gebrauchsanweisung und jedes Pflaster mit der nebenstehenden Schutzmarke und Unterschrift versehen ist; daher achte man auf diese und weise minderwertige Nachahmungen zurück.

Facsimile: Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Fr. Bada's Apoth.

Herren

die an sexueller Schwäche leiden, wollen die illustrierte Brochüre über den nach Prof. Volta construirten, in allen Staaten patent. galvan. elektr. Apparat „**Receptor**“ zum Selbstgebrauch verlangen. Garantirt unschädliches Tragen am Körper. Von den meisten Aerzten erprobt, empfohlen und verordnet. In der Tasche bequem unterzubringen. Brochüren gratis (unter Couvert gegen 10 kr. Marke) durch **Theo Biermanns**, Elektrotechniker, Wien, I., Schulerstrasse 18. 1848-26-5

ters, Graf, als wäre die Deckung von 35% der Gesamtbaukosten der Linie Werschetz-Kubin nicht vorhanden, auf das Entschiedenste entgegen und weist ziffermäßig nach, dass noch ein Plus von mehreren tausend Gulden vorhanden ist. Er beschuldigt die Vertreter der Gemeinden des Torontaler Komitates, insbesondere aber die Stadt Pancsova, dass sie die Absicht haben, den Bau der Bahn Werschetz-Kubin zu verzögern oder gar zu hintertreiben.

Eduard Rittinger, Vertreter der Stadt Werschetz, bittet den Vertreter der Stadt Pancsova um Entschuldigung, dass er sich erlauben habe, bezüglich des Baues der Linie Gr.-Bechkerek—Pancsova—Kubin, ein wenig interessiert zu haben und tritt der Behauptung, als wäre der Bau der Linie Pancsova—Kubin seitens der hohen Regierung bewilligt, entgegen. Er ist für den Bau der Linie Werschetz—Kubin nicht nur aus Handels-, sondern auch aus volkswirtschaftlichen Rücksichten und es würde ihn sehr freuen, wenn auch Pancsova mit Werschetz verbunden werden könnte. Er wünscht ein Resultat und bittet die interessierten Gemeinden abstimmen zu lassen, für welche Bahnlinie sich dieselben entscheiden:

a) Werschetz, Vlakovetz, Retisova, Ulma, Izbiste, Nikolince, Károlyfalva, Alibunár, Petrovoszello, Dollova, Mramorák, Bavaniste, Kubin und der Abzweigung von Petrovoszello, Réva-Ujfalva, Pancsova.

b) Werschetz, Vlakovetz, Retisova, Ulma, Izbiste, Nikolince, Károlyfalva, Alibunár, Petrovoszello, Réva-Ujfalva, Pancsova.

c) Werschetz, Vlakovetz, Retisova, Ulma, Izbiste, Nikolince, Károlyfalva, Alibunár, Petrovoszello, Dollova, Mramorák, Bavaniste, Kubin.

d) für die Linie Werschetz, Vlakovetz, Retisova, Ulma, Izbiste, Károlyfalva, Mramorák, Bavaniste Kubin.

Johann Seemayer; Bürgermeister der Stadt Werschetz, ist für den direkten Bau der Linie Werschetz—Kubin als den Interessen seiner Stadt am zuträglichsten; doch würde er auch den Anschluss an Pancsova freudig begrüßen. Neze semmi fogd meg jól!

Ünnepi beszéd.

1892. márczius hó 15 dikére.

Irta és tartotta:

Dr. Scsitinszky Adolf.

A nagy idők nagy embereink példáján buzduó utókor legszebb erényét gyakoroljunk.

A lépcsőn fel egész a szárnysegéd szabájig haladt, hol így szólt: „Egy futár a harctérről!”

„Hála Istennek!” mondá a szárnysegéd, hogy már ön itt van, a császár már magánkívül — mert a harctérről hír nélkül van.

„Mit hozott?”
„Szerencsétlen hírt!” mondá halkan Apraxin.

„Az adjutans elhalványult és mereven tekintet a futárra, de csakhamar magához tért és belépett a császár szobájába.

„Felség, egy futár a harctérről”, téve a jelentést. „Lépjén be, azonnal! Hol van?” kérde a császár. Apraxin gróf belépett a dolgozószobába, midőn a császár orias alakja már feléje közeledett.

„Csak gyorsan, minő hírt hozol?”
honnét jössz kérde a császár.

„Az Alma folyó mellől jövök Meusikow hg. parancsa folytán.”

„Jó, mi mondanivaló van?”

„Harcot vívtunk Felség!”

„Mikor, hol?”

„Szept. 20-án a törökök francziák és angolok bennünket az Alma folyónál megtámadtak és túlsúlyban voltak —

„Nos, mit habozol? Tovább! Mit tesz az, hogy ők túlsúlyban voltak? Mint végzött a harc?”

„Meglettünk verve”, mondá fojtott hangon Apraxin. Sebastopol felé az utat az ellenségnek martalékkul kellett hagyni a flottát a kikötőben pedig elsüllyesztet valánk kénytelenek.

Mint a villámotól sújtva állt a császár egy szék után nyúlva, hogy magát arra támaszsa. E most kipirosodott arccsal villámokat szóró szemekkel a szerencsétlen futárnak rontott, ordítva „Hazudsz, gazember, Hazudsz! Az én seregem soha sem szökik soha!”

Felemelt ököllel állt e majdnem eszt.

midőn márczius 15-kének mai évfordulóján egybegyűlve, oltárt emelünk szívünkben a honszeretetek s meggyújtva az emlékezés lángját, ennek világánál visszaidezzük lelkünkben azokat a dicső szellemeket, kik mostani állami függetlenségünknek és politikai társadalmi szabadságunknak megteremtői s ez által egy régóta sovárgott szebb jövőnek s azon mindenki által elismert s a külföld által is bámult hatalmas fejlődésének voltak alapvetői, melynek az utolsó 25 év alatt minden igaz hazafi öszinte öröme oly rohamosan s annyi szép reménnyel indult Magyarországra. Még a század elején, és tudjuk, aztán is soká, Magyarországot egy a zivataros századok folyamán elgyengült középkori állam volt, melynek függetlensége ugyan szépen körül volt írva a Corpus Jurisban, de a mely azért valóságban az önálló állami lét legszükségesebb feltételei nélkül is szűkölködött. Abban a törvénykönyvben ki volt mondva világosan, hogy Magyarország szabad és független ország, mely saját törvényei és szokásai szerint, nem pedig más tartományok módjára kormányozandó és igazgandó, hanem azért kormányzásunk idegen állam kormányától, Bécsből vették rendeleteiket és az idegen hatalom mind sürbben vetette ki a meg nem szavazott adókat s szedte az országgyűlés nélkül kirótt ujonczokat. Az igaz, hogy a vármegyék vagy miként őket előszeretettel nevezték szokás, az alkotmány védbátyái erősen tiltakoztak az önkényű rendeletek ellen s azok foganatba vételét erősen hangú feliratokban meg is tagadták, csak hogy akkor az idegen hatalom királyi biztosokat vagy ismertebb névvel adminisztrátorokat küldött a vármegyék nyakára, azok aztán a rendeleteket végrehajtották, az erősen tiltakozásokat pedig a jegyzőkönyvekből kitépték és pedig azal az indokolással, „ne hogy az utódok az elődök boldogságairól tudomást szerezzenek.”

Ebből a dologból természetesen a legközelebbi országgyűlésen hatásos gravament lehetett faragni, de a hatalomnak ezen és ehhez hasonló tulkapasait a jövőben sem volt erőnk megakadályozni. Ilyen volt a mi törvény biztosította állami függetlenségünk — a megfelelő hatalom és erő hiányában.

Ezeket az előfeltételeket pedig a feudális intézmények nyüge alatt trespód rendi társadalom megszerezni nem bírta. Egymástól kasziszteruden elzárkózott osztályokra tagolva, ez a társadalom a változott idők új feladatainak megértésére és a haladásához elkerülhetlenül szükséges közszellem kifejtésére teljesen képtelen volt.

vesztett hatalmas csár a szerencsétlen őrnagy előtt.

„Az igazat mondtam felség!” mondá Apraxin kétségbeesett hangon „Balaklávára kellett, hogy visszavonuljunk, talán sikerülend a vár déli felét megvédeni.”

A csár elfordult és dolgozó asztala elé egy székbe roskadt. Úgy látszott, mintha nem tudta volna felfogni a hírt és annak valóját; eltakarta kezével arcát és hangosan zokogott. — Végre felordított; Megveretve! Katonám szökésben! Az orosz sereg megverve és megfutaitva!”

A császár egész testében mint valami lázas, remegett. Némán mozdulatlanul állt a szerencsétlen őrnagy az ajtó mellett nézve az uralkodó kétségbeesését.

Miklós, mintha jelenlétét egészen elfeledte volna, míg szeméi rajta akadtak meg. Holthálványan felemelkedett, fogcsikorra lépett Apraxin elé és vállairól a vállrojtokat letépte.

„Mától fogva közember vagy” mondá. „Siberiába veled! Soha sem akarom azt az embert magam előtt látni, ki nekem ezt a hírt hozta.”

Ezzel felnyitá az ajtót és következő parancsola a szárnysegédnek: „Ezen lefokozott embert azonnal Siberiába!” S szobájába zárkózott, annélkül, hogy a következő napon is valakit maga elé bocsátott volna.

Még a családtagok közül sem merte sonki, a kétségbeesett, a szerencsétlenségben és a vereségben mélyen megalázott császárt zavarni. Évelt sem vett magához, csak ordítózásait és jajait lehetett hallani. Halott, csend uralkodott dolgozószobájának a közelében, mert még a gondolatlói is reszketett mindegyik őt zavarni, ami egyenlő volt rettenetes haragját magára zúdítani.

(Vége követ.)

A tulajdonképeni politikai nemzetet a nemesség, körülbelül 500.000 ember, alkotta, egy kiváltságos rend, melynek úgy szólván csak jogai voltak már, mert az állandó hadseregek keletkezésével régi és egyetlen kiváltságaiknak jogtörténeti alapja is volt, t. i. a hadviselés és a honvédelem kötelessége alól tényleg fel lett oldva az által, hogy nemes ember az állandó hadseregben katonáskodni nem volt köteles. Ők voltak azonban az ország törvényhozói, ők a föld tulajdonosai, ők a vármegye urai s ők szolgáltattak jogot és igazságot, miből folyólag sem nem adóztak, sem katonát adni nem tartoztak.

És ezzel a félmilliót tevő kiváltságos osztályllyal szemben, állott 10 millió jobbágy vagyis egy minden polgári jogoktól megfosztott, elnyomott nép, melynek túrhét helyzete volt, ha földesura keblében igazán nemes szív honolt; borzasztó s a rabszolgasággal határos akkor, ha — a mire fájdalom nagyon sok példa akadt, halvézete egy embertelen kedély uralma alá jutatta. Ez a nép teljesítette az urbéri szolgálmányokat, fizette az országgyűlés költségeit, fizetett a domesticába, vagyis a megyei házi pénztárba, fizetett a bellicaba, vagyis a hadi pénztárba, szolgáltatta az ujonczokat és ezeken felül a papi tizedet.

S mindez így volt e felvilágosultnak hirdett század közepéig.

A 18. századnak az emberi és polgári jogokat tárgyozó vezéreszméi, melyeket a francia encyclopedisták fejtegettek ki s melyek Europa nyugatán oly orias forrongást idéztek elő, hozzánk jóformán el sem jutottak s közéletünkre sem azok, sem a francia fordalmat követő világesemények jelentősebb maradandóbb hatással nem voltak.

Volt ugyan nálunk is néhány előkelőbb szellem, kinek lelke elborult népnép során és kinek szívében a francia filozofok által hirdett emberességi és szabadsági eszmék fogékony talajra akadtak, de a gondolatok közlésének szabadsága, a sajtó és szószabadság el lévén nyomva, szélesebb körökre ki nem terjeszthették hatásukat s ezt tenni különben a nagyobb rész nem is merészkedett, a kikben pedig meg volt a tehetőség és bátoróság ezen eszmék propagálására, azokat a hatalom csakhamar öökre elnémította, még mielőtt a nép, melyet szívükben hordoztak, csak léteükről is tudomást szerezhetett volna.

„Romlásnak indult, hajdan erős” hazánk pedig tovább súlydta a hanyatlás lejtőjén abba a lethargikus álomba, mely oly veszedelmesen hasonlít a lassú enyészethez.

Der Fabrikant

Novelle, aus den hinterlassenen Schriften des
E. Kreics. (Fortsetzung.)

Frau Bergdorf rief Auguste zu sich in die Laube und während sie beide da der untergehenden Sonne nachsahen, wandte sich die Mutter ohne alle Einleitung an Auguste: Mein Kind, dachtest du wohl die paar Tage über, wo du die Hausfrau hin spielen musstest, dass die Zeit bald kommen könnte, wo das Spiel zum Ernst würde?

Auguste sah ihre Mutter einigermassen verwirrt an — dann aber sagte sie: Mutter, liebe Mutter, so ist am Ende doch etwas daran, was mir Karl beim Abschied zuflüsterete. Was denn Auguste? Ich hielt es für einen seiner gewöhnlichen Scherze. Er flüsterete mir zu: Wir kommen, oder ich wenigstens komme wohl früher als zu den Ferien Schwesterchen, denn du wirst doch wohl nicht ohne mich deine Hochzeit halten? Ich lachte ihn aus; er aber drohte mir mit dem Finger und sagte: Vergiss nur nicht, dass ich dabei sein muss! Hat der Vater über meine Hand verfügt Mutter?

Nein mein Kind, das nicht; du weisst ja, er liebt dich zärtlich und will dich als glückliche Frau sehen. Aber das ist an der Sache Auguste, dass ein angesehener, reicher und nicht alter Mann um dich angehalten hat.

Und der Vater?

Hat ihm geantwortet, ihr müsset euch kennen lernen; denn obschon die Vermögensverhältnisse für diese Ehe sprächen, will dich der Vater doch gar nicht zwingen oder auch nur überreden. Morgen schon wirst du denjenigen sehen, der dich als Frau in sein Haus einzuführen wünscht.

Wie heisst er Mutter?

Es ist Herr Leidenfrost, der eine grosse Fabrik und ausserdem bedeutendes Vermögen besitzt, er soll ein angenehmer Mann

E korszak költője már érzi is a végpusztulás komor szárnyasapait s a honfárat kétségbeeséssel fohászodik a népek istenéhez „küldjön egy reménysugárt”.

Es a reménysugár egy meteor fényözövével jelent meg a közélet elborult egén.

Csodálatos, a világ történelmében példátlanul álló, de elvitázhatatlan tény, hogy a reménység ezt a gazdag sugarát, ezt a hatalmas geniuszt, ki csakhamar oly kíméletlen harcot indított a kiváltságok s a rendi intézmények korhadt bástyái ellen, nem az a 10 milliónyi jog és szabadság nélkül elő, elnyomott nép szülte, hanem a kiváltságos osztály legfelsőbb rétege, a főnemesség ajándékozta meg vele hazánkat.

Széchenyi István gróf volt a várva várt reménysugár, az a dicső szellem, kijelölő fogta föl egész valójában és minden következményében a súlydésnek borzasztó állapotát, melyben hazája fetrengett — s ki bár hosszú tépelődés után, de végre a benne lakó geniusz teljes hatalmával s szívének rajongó tájsejtésével e hanyatló nemzet újjáteremtését határozta el. (Vége köv.)

Hivatalnok egyesület.

Zárjelentés az 1891. üzleti évről.

A.) A főegyletről.

Tisztelt közgyűlés!

Az I. általános tisztviselőegylet a lefolyt évben is tevékenységének minden ágában szép és örömdetes haladást mutathat föl, mi a következő összeállításból könnyen ki-vehető. —

I. az életbiztosítás.

Habár az egyesületnek ezen ága még csak 26 évet számol, azért ezen intézmény már is a legnagyobb, az 6 nemében Osztrák Magyarországban s bel- és külföldön a legtekintélyesebb intézményekhez számítatik.

1891-ben volt az összes emelkedés: 5263 biztosítás, melyek 5,173.360 frtnyi tőkét képviselnek. Ha a tapasztalás után nyert levadások — a biztosított eset beállta miatt történt kifizetések, visszalépések stb. — megté- tetnek, marad mint tiszta szaporodás 2263 biztosítás 2,366.000 frtnyi biztosított tőkével.

A biztosítások állapota tesz 1891. végével össz. 64.452 biztosítást 63,400.000 frt biztosított tőkével.

1891-ben felszaporodtak a díjbevételek 2,070.000 frt. A díjtartalék alapja pedig állott 1891. végével 11,584.125 frt., mely összeg egyenlő a biztosítások által tényleg megtakarított összes tőkével.

sein. Doch kurz gesagt kein Jüngling mehr, sondern ein kinderloser Wittwer von beiläufig 40 Jahren.

Das Kind musste ich dir sagen, ob schon der Vater wünschte du solltest den Herrn Leidenfrost eher kennen lernen, als du wüsstest, wer er dir sein wollte.

Ich denke, dass es für dich nur gut sein kann, wenn du ihn mit ebenso prüfenden Augen ansiehst als er dich, denn es handelt sich nicht um die Aufforderung zu einem Tanz den du an seiner Seite verleben sollst. Da er dich nun von diesem Gesichtspunkte betrachten wird, finde ich es nur billig, dass auch du es thust, besonders da bei solchen Werbungen das flüchtige Zusammensein von wenigen Tagen über das ganze Lebensglück entscheiden kann. Und am Ende kann es ja sein, ja es ist wahrscheinlich, dass du ihm nicht unbekannt bist, denn er kommt häufig nach H... und kann dich ja im letzten Fasching kennen gelernt haben, ohne das du ihn persönlich kennst. Aus diesen Gründen bin ich diesmal, so wenig es sonst auch meine Gewohnheit ist von dem Auftrage des Vaters abgewichen; denn so gut er ist, so ist er doch ein Mann und sieht alles anders an als es eine Frau thun muss. Wir haben übrigens über Leidenfrost auch Berichte und diese sprechen alle ohne Ausnahme zu seinen Gunsten. Jeder schildert ihn als einen guten und herzlichen Menschen sein Vermögen ist gross, sein Ruf der beste und mit seiner Frau lebte er in zufriedener glücklicher Ehe.

Das also Auguste wollte ich dir sagen. Morgen kommt er beobachte ihn, sei aber unbefangen; denn du kannst es sein; weder der Vater noch ich werden dich gegen deinen Willen verheiraten. Damit stand sie auf, küsste ihre Tochter auf die Stirne und überliess sie ihren Gedanken.

(Forts. folgt.)

A múlt évben össz. 753 haláleset jeleztetett be, melyek által 887 biztosítási barcha vált esedékessé 812.882 frt. biztosított összeggel. Az életbiztosítási intézmény fennállása ó a össz. 11,430.000 frt. fizetett ki.

A lefolyt 1891. évben társulatunk hozzájárulásával 6800 frt. életbiztosítási szerződések kötöttek; lejárt biztosítási esetekben társulatunk közreműködésével 9500 frt. fizetett ki minden akadály nélkül. — A társulatunknál nyilvántartott, biztosított összeggel 146.800 frtra rúgott.

Az életbiztosítási osztályt minden tagnak figyelembe ajánlani el nem mulaszthatjuk, II. Humanizmus.

Az osztr. magy. monarchia I. ált. tisztviselőegylet a humanizmus terén is igen élénk tevékenységet fejtett ki.

Az elmúlt évben kiosztott: 8770 frt., a kisegítőalaptól; 5310 frt.; a gyógyalaptól; 10200 frt.; az oktatási alaptól; 1550 frt.; a jubiláris alaptól; 4050 frt.; a Fellmann Norvill-féle alaptól, össz. tehát 29,830 frt.

Az egyet főnállása óta össz. 420,970 frt; fordított jótékony célokra mely összegben befoglaltatnak a Budapesten, Bécsben és Gratzban felállított árvaházak költségei is. Ezen általános alapokból kieszközöltünk a múlt évben csoportunk tagjai számára: az oktatási alaptól 100 frt.; a gyógyalaptól 100 frt.; a kisegítőalaptól 30 frt.; össz. 230 frt.

Ezen rövid adatokból már is látható, hogy az 1891. év a tisztviselőegyletre nézve igen sikerteljes egy év volt.

Működésük tehát ezen egyet-tagjai javára — még igen sok éven át azon az úton melyen már annyi meg annyi sikert biztosított magának! (Vége köv.)

Jótékony Pancsova.

(Folytatás.)

Az árva megyeiknek adokozók neve: Hoffmann Keresztélyné és Radda Mihályné ivén: Bachmann A. né 10 frt., Stadler Mari 1 frt, Wolf Reg. 50 kr., Valenta L. 5 frt, Götz Anna 50 kr., Hirschl Sarolta 50 kr., Popov Kat. 40 fr., Müller K. 50 kr., M. Wrana és fiai 2 frt., Todorovics Ly. 1 frt, Arsenievits D. 1 frt, Stais M. 40 kr., S. P. Jovanovits 50 kr., A. May 1 frt, Raucher 1 frt, Mandiino Szofia 2 frt, Lakis M. 1 frt, Kaszapinovits Ly. 10 frt, Keppich Leop. 1 frt, dr. Gadjanszky L. 5 frt, Dr. Györts 2 frt, Wrana Elise 50 kr., Littahorszky R. 1 frt, B. D. Nicolics 2 frt, Vucovkovics Anea 50 kr., Brunett St. 1 frt, Schantek K. 50 kr., Russ K. ifj. 1 frt, S. Reiter 30 kr., Probaska K. 1 frt, Hedrich K. 2 frt, Friedl A. 2 frt, Wittigschlager K. 5 frt, Bauer Fr. és fia 20 frt, Dietz J. 1 frt, Manó Mari 2 frt, Popovits A. E. 2 frt, Ivackovits M. 5 frt, Milutinovics Ly. 5 frt, Abt Antal 50 frt, Stefanovits A. 2 frt, Steuerer 1 frt, Sonnenfeld A. 2 frt, Schäffer Mari 1 frt, H. Adler 1 frt, dr. Alföldi J. 1 frt, Franek G. 1 frt, Krug T. 1 frt, Messer Mari 1 frt, Mayer M. 1 frt, Scherter A. 2 frt, Heim Klára 1 frt, Tantner Fr. 1 frt, Spielwein J. né 1 frt, Radda Frigyes 3 frt, Weidl B. 1 frt, Maras H. 1 frt.

Marschan Józsefné és Csernovics Agnorné ivén: Dr. Millasevics S. 5 frt, Popovics Luka ivén: Popovics L. 2 frt, Radovics D. 1 frt. A pan. g. k. egyh. közég 10 frt, Első pan. előeg. egylet 10 frt, Jablakovics D. 1 frt, Radda Fr. és Smik Ant. ivén: Társaskör 20 frt; Szivaty F. 2 frt, Kreuzer Alfr. 2 frt, Gleim H. 2 frt, Dr. Gajári Lászl. 2 frt, Martin Im. ivén: Martin J. 2 frt, Martin Teréz 1 frt, Málnásy F. 1:30 kr., Barbierik Adel 1 frt, Barbierik T., Zsidó D., Laub Flórné, Dözza Imrené, Dorogszághy K., Potoczkyne, Adányi Vilma, Fritschéné, Pütnik Eszt., Pauliny K., Geeser B., Szalavári Erzs 1—1 frot, Karcsai Math. 2 frt, Vujaskovics D. 1 frt, Reich Gabos 1 frt. össz. 22 frt 30 kr.

Helyi hírek.—Lokalneuigkeiten.

Zum Erzbte von Martinsberg hat Se Majestät der König, wie „Györi Közl“ berichtet, den vom Wahlkapitel an erster Stelle candidirten Oberstudienrator des Szegeher Schulbezirkes: Fehér Ipoly ernannt.

Personalien. Finanzdirektions-Substitut Koloman Kasvinsky und Sekret. Babitzky weilen aus Anlass des Radiojevicischen Processes in unserer Stadt. Bei dieser Gelegenheit skontirten sie auch die der Direktion unterstehenden sämtlichen hiesigen Finanz-

ämter, in denen alles in Ordnung befunden wurde. —

Die 15-te Märzfeier. Seit Jahren wett-eifert unsere Stadt den ewig denkwürdigen Tag, wo die Basteien zwischen Adel und Volk gefallen, an dem die Freiheit erwacht in solenner Weise zu feiern. Besonders gilt dies von der in jeder Weise vollkommen gelungenen Dienstagfeier, an der auch die Umgebung schön vertreten war. Eingehender an einer andern Stelle unseres Blattes.

Nachtrag. Wir haben in unserer letzten Festnummer die Namen und einige biographische Skizzen der bei uns noch lebenden achtundvierziger Helden gebracht. Nachträglich erfahren wir, dass sich die Zahl dieser Braven um einem vermehrt hat. Der eine ist Zsivkovics Jenő de T. Sziget, der gegenwärtig als Honvédmajor in unserer Stadt in Pens. lebt. Zsivkovics der Sohn eines Grenzhauptmannes war im J. 1832 in T. Sziget (damals Sakula) geboren. Seine militärischen und andere Schuilen begann er hier und so dan in das Militär Erziehungshaus za N. Várad aufgenommen zu werden. Hier traf den jungen Soldaten das J. 1849, wo er am 1. März in das 63 te Honvédbataillon als Freiwillig sich einrollieren liess und gleich darauf zum Korporalen avancierte. Er betheiligte sich als Feldwebel an der Schlacht bei Issaszeg, bei der Erstürmung Otens und wurde nach der Erstürmung Komároms mit Certification nach Pancsova entlassen. Die Soldateska hatte nichts eiligeres zu thun, als den tapfern Soldaten als Gemeinen zu assentieren und sofort nach Italien abrücken zu lassen. Zivkovics rückte aber auch im k. u. k. Heere in Folge seines Muthes und seiner militärischen Fähigkeiten rasch vor, bis er sich zur Honvédarmerie überstellen liess, wo er dem Vaterlande und dem Staate als treuer Serbe gute Dienste leistete, bis er nach 42 schweren und verdienstvollen Jahren seine Pensionirung bat. Se. Majestät ertheilte ihm diese nicht nur, sondern ernannte ihm auch zum Titularmajoren mit gleichzeitiger Aufnahme in den ungarischen Adelsstand mit dem Prädikate „de T. Sziget“. Moge Zsivkovics die wohlverdiente Ruhe lange genießen, auf das unsere Jugend ein Bei-pel habe dass man kein geborener Ungar sein müsse, um sein Vaterland ebenso, vielleicht besser zu lieben als es ein Ungar lieben soll.

Für die Bibliothek der hies. höheren Staatsmädchenschule spendete Anton Bachmann 3 fl. wofür die Direktion der genannten Anstalt hiemit den wärmsten Dank ausspricht.

Auch kein schlechter Kortesgriff. Oft müssen wir in die Ferne schweifen, um das Nahe zu sehen. So ereignete sich in unserer Stadt bei der letzten Wahl ein Fall, den der Reichstags-Abgeordnete Hegedüs Sándor in seiner letzten Rede dem Hause aufschichte. Seiner Behauptung nach hatten die Kortes der Unabhängigkeitsparthei ihre Plakate dreifärbig drucken lassen. So war auch der Inhalt dreifärbig, den aber wohl Niemand bemerkt haben wird. An einer Seite prangten die Worte „Хивно Ромут Лажом“ auf der andern „Hoch G. Apponyi Albert“ und unten sehr bescheiden „Eljen Kisbáari Kiss Ferencz“. Pflüger wird in Lande kein zweiter Korteswagen adjustiert gewesen, als dieser.

Für die Arvaer Bedrängten. Franzfeld, das an edlen Thaten nie zurückbleiben will, sammelte für die Hungerleidenden S'ovaken binnen einigen Tagen 216 G. die der brave Richter L. Jahraus an den Oberstuhlrichter Drag. Radoszavljevics abführte. Der Vorstand des Bezirkes übernahm die edle Spende mit dankenden und die Gesinnungsweise unserer biedern Deutschen hervorhebenden Worten. Eljének!

Neuer Gendarmerie Posten. Czrepaja hat, was es gesucht gefunden. Die Unbedachtsamkeit einiger Hetzer in der Eisenbahnfrage hat den Erfolg gehabt, dass an die Stelle der am Dienstag nach N. Bacske rek abmarschirten Compagnie den Dienst eine aus fünf Mann bestehende Gendarmiertheilung übernahm, welche Oberlieutenant Szeutmháyi in ihren ständigen Posten einsetzte.

Schlussverhandlung. Am Dienstage wurde bei unserm Gerichtshofe die monströse Schlussverhandlung des Finanzaerars gegen die defraudirenden gewissen Beamten des städt. Steueramtes begonnen und dürfte einige Tage in Anspruch nehmen. (Hierüber Eingehenderes).